

Trivector.se

Är städernas transporter mer hållbara 2015?

SHIFT är Trivectors kommunrankning där vi studerar hur bra de 36 största städerna i Sverige är på hållbara transporter. Första gången rankningen genomfördes var 2014. Den 1 juli presenterades 2015 års resultat. Malmö tog hem priset som bästa stad på hållbara transporter och Umeå fick hedersomnämning för innovativa satsningar. Att Malmö vann beror på att de arbetat brett med att skapa förutsättningar för hållbart resande och hållbara transporter under lång tid, men också satsat på flera åtgärder som sticker ut lite extra och därför fått innovationspoäng i rankningen. Här presenterar vi Malmös och Umeås satsningar samt flera andra goda exempel. Hoppas vi kan inspirera fler.

Trafik | Processer | IT-system | Kommunikation

Bättre förståelse för folkhälsa och transporter

Först, några generella reflektioner: vad är kommunerna generellt bra och mindre bra på? Och vad kan de bli bättre på?

Det här är kommunerna bra på

1. Fler kommuner har en trafikstrategi som gynnar gång, cykel och kollektivtrafik (31 av 36 kommuner, dvs nästan 90 %, jämfört med 29 förra året). Kanske kommer förutsättningarna för hållbart resande därmed att förbättras framöver. Ny fråga för i år på detta tema var om kommunen har mål om att minska biltrafiken per capita, 60 % svarade ja (24 av 36 kommuner).

2. Parkering används av allt fler kommuner som styrmedel i arbetet med att gynna gång, cykel och kollektivtrafik. De flesta har parkeringspolicy och strategier med avgifter och regleringar i syfte att styra parkeringen på ett medvetet sätt. Fem kommuner har svarat att ”staden har en omfattande parkeringspolicy sedan mer än 5 år tillbaka, som inkluderar olika parkeringsstrategier och syftar till att främja resande med gång, cykel och kollektivtrafik. Målet är att minska eller inte öka antalet parkeringsplatser i förhållande till befolkningen. Alla parkeringsplatser i innerstaden regleras med tid eller timavgift”.

3. Turtätheten i kollektivtrafiken är bra i många städer. 70 % (25 av 36 kommuner) har minst 10-minuterstrafik på bästa stadsbusslinjen (en väg) och 9 har 6-minuterstrafik eller bättre. Svårt att jämföra exakt med 2014 dock, då kriterierna ändrades/skärptes 2015.

4. 60 % av kommunerna (23 av 36) har en hastighetsplan för huvudorten och 20 kommuner, alltså mer än hälften, har infört 40 km/h på delar av huvudvägnätet i huvudorten. Detta var faktiskt en högre siffra än vi förväntade oss när vi införde denna fråga 2015.

Det här kan kommunerna göra bättre

Och här är 4 saker som många kommuner borde arbeta mer med:

1. Godsfrågor. Bara 10 av 36 kommuner har en godsstrafikstrategi, och endast 2 har ett "eget" dokument, som är lite mer utförligt.

2. Cykel. Mindre än hälften av städerna (15 av 36) har ett högkvalitativt finmaskigt cykelvägnät som är gent, säkert och sammanhängande, och det är de som har bäst nät som har högst investeringsbudget för cykel, dvs fortsätter förbättra! De 5 bästa kommunerna lägger 30 % av trafikinvesteringsbudgeten på cykelåtgärder och minst 300 kr/invånare och år. Medianbudgeten ligger på 120 kr/invånare och år.

3. Kriterier och processer som ser till att nya områden planeras så att bilberoendet kan minska. I nästan alla kommuner (35 av 36) finns stöd i ÖP för att planera för att minska bilberoendet och gynna gång, cykel och kollektivtrafik. Men, endast 10 tillämpar policyn på alla områden och har kriterier för hållbar planering. Att föra ned intentionerna på policynivå till detaljplane- och genomförandenivå är nästa viktiga utmaning som många kommuner nu står inför.

4. Förnybara drivmedel i den kommunala fordonsflottan (kommunen och kommunägda bolag). Median ligger här på 27 % förnybara drivmedel (biogas, RME, etanol, el, inklusive låginblandning av förnybart i diesel och bensin). Det är långt ifrån visionen om en fossiloberoende fordonsflotta till 2030.

Flera kommuner är dock mycket duktiga på dessa områden, så det saknas inte inspirationskällor. Sex städer har tilldelats bonus för innovativa åtgärder.

Bonus för innovativa åtgärder

Malmö: för imponerande cykelsatsningar såsom cykelparkeringarna vid stationerna och ständiga infrastrukturförbättringar med syfte att prioritera cykel, den banbrytande kampanjen "Inga löjliga bilresor" som kopierats av flera kommuner och uppstarten av SAMCITY, ett pilotprojekt för samlastning för såväl kommunala som privata mottagare.

Umeå: för en unik satsning på att införa snabbbladdningsbara fullelektriska bussar på kollektivtrafikens stomlinjer, samt för engagerat och framgångsrikt arbete med informations- och påverkansinsatser inom Be Green Umeå. (Hedersomnämning)

Linköping: för att de som första kommun införde sopsaltning på cykelvägarna för 15 år sedan, en metod som betytt mycket för vintercyklingen, och som nu fått genomslag i flera kommuner.

Östersund: för satsningen på elbilar och laddinfrastruktur inom bl a projektet Green Highway där de arbetar för att skapa fossilbränsle fria transporter i regionen från Sundsvall till Trondheim. Östersund har flest laddplatser i landet i förhållande till invånarantalet.

Landskrona: för försöket med Slide In-buss, som är unikt med hänsyn till att bussbatteriet laddas via trådbussnätet samtidigt som den är i trafik.

Helsingborg: för satsningen Miljöverkstaden, som under lång tid engagerat elever och lärare genom en rad projekt riktade mot barn i olika åldrar, bland annat "Skåneresan" och "Tar mig till Skolan".

För dig som vill veta mer

Karin Neergaard 010-456 56 16, karin.neergaard@trivector.se

Alexander Börefelt 010-456 56 27, alexander.borefelt@trivector.se

Christer Ljungberg 010-456 56 01, christer.ljungberg@trivector.se

Åldermansgatan 13 · SE-227 64 Lund/Sweden
Phone +46 10 456 56 00

Lund | Göteborg | Stockholm

www.trivector.se